

Factsheet oktober 2025

Inzet Praktijkverpleegkundige (PVK) in het verpleeghuis

De praktijkverpleegkundige (PVK) is een opkomende functie in de langdurige zorg en kan – wanneer goed ingezet – een belangrijke schakel zijn binnen de verpleeghuiszorg. Geplaatst tussen de medisch behandelaar en het zorgteam, draagt de PVK door taakdelegatie bij aan de zorg voor cliënten met complexe en chronische aandoeningen. Dit verhoogt de zoargkwaliteit en ontlast de medisch behandelaar, die zich zo kan richten op de meest complexe casuïstiek. De PVK werkt proactief en persoonsgericht met aandacht voor het functioneren, de motivatie en draagkracht van cliënten.

Taken & verantwoordelijkheden

De PVK werkt op basis van taakdelegatie door de medisch behandelaar (specialist ouderengeneeskunde of arts verstandelijk gehandicapten). In tegenstelling tot de verpleegkundig specialist of physician assistant is de praktijkverpleegkundige géén zelfstandig behandelaar. De PVK richt zich op het verpleegkundig domein en werkt binnen de grenzen van bevoegdheid en bekwaamheid.

De PVK biedt persoonsgerichte zorg aan cliënten met chronische en/of veelvoorkomende aandoeningen, inventariseert beperkingen, stelt zorgplannen op en werkt nauw samen met cliënt, mantelzorger en collega's. Binnen afgesproken protocollen voert de PVK taken zelfstandig uit, met daarbij altijd de mogelijkheid tot laagdrempelig overleg met de medisch behandelaar.

Wettelijk kader

De rol van de PVK in het verpleeghuis kent sinds 2023 een landelijk kader en wordt de laatste jaren steeds vaker ingezet. Voor deze functie volgt de PVK een erkende post-hbo opleiding van 15 tot 18 maanden. Deze opleiding geeft geen extra bevoegdheden, maar wél aanvullende bekwaamheden ten opzichte van een reguliere verpleegkundige. Vooral op het gebied van triage, medische samenwerking en chronische zorg.

De PVK voert gedelegeerde taken uit van de medisch behandelaar en binnen vastgelegde protocollen, met duidelijke afspraken over escalatie, verslaglegging en evaluatie.

Randvoorwaarden

Goede samenwerking vraagt om duidelijke randvoorwaarden (gebaseerd op geldende richtlijnen en protocollen):

- a) Basistaken van de PVK moeten helder zijn en verantwoord in aanmerking komen voor taakdelegatie.
- b) De PVK werkt binnen richtlijnen en protocollen die aansluiten bij aandachtsgebieden.
- c) De PVK moet bekwaam en bevoegd zijn voor de taken die zij/hij uitvoert.
- d) Samenwerkingsafspraken tussen de PVK en behandelaar zijn vastgelegd en geven praktisch vorm aan de taak- en verantwoordelijkheidsverdeling.

a) Basistaken

De PVK voert verpleegkundig onderzoek uit, adviseert bij diagnoses, monitort cliënten met chronische aandoeningen, signaleert risico's en voert gedelegeerde medische zorg uit op het gebied van onder andere hart- en vaatziekten, COPD, diabetes en palliatieve zorg. Daarnaast draagt de PVK bij aan het zorgleefplan, bereidt visites voor, werkt aan secundaire preventie en pakt signalen van probleemgedrag proactief op. De PVK communiceert met cliënten, mantelzorgers en zorgprofessionals en houdt zich bezig met kwaliteitsbewaking en deskundigheidsbevordering van collega's.

b) Aandachtsgebieden

De PVK wordt vooral ingezet bij cliënten met chronische aandoeningen zoals CVRM, diabetes en veelvoorkomende aandoeningen zoals urineweginfecties. Daarnaast speelt de PVK een rol bij de organisatie van visites en opnameprocessen. Voor deze situaties bestaan protocollen die de samenwerking tussen PVK en behandelaar ondersteunen.

De PVK werkt volgens landelijk geldende richtlijnen en protocollen van onder meer Verenso, NHG en Vilans. Waar protocollen ontbreken, gelden lokale standaarden.

De volgende situaties zijn door Novicare reeds uitgewerkt in protocollen:

- Afspraken en samenwerking rondom een opname
- Afspraken en samenwerking rondom de visite
- De oudere cliënt met CVRM
- De oudere cliënt met diabetes

- De oudere cliënt met een UWI
- De oudere cliënt met ALS

c) Bekwaamheid van de PVK

De PVK is bevoegd en bekwaam om binnen de afgesproken protocollen zelfstandig te werken. Bij onvoldoende bekwaamheid of bevoegdheid wordt de behandelaar betrokken voor overleg of behandeling.

d) Samenwerking PVK en (medisch) behandelaar in de praktijk

Laagdrempelig overleg met de (medisch) behandelaar is altijd mogelijk. Er is wekelijks werkoverleg over onder meer opname, taakdelegatie, geprotocolleerde zorg, educatie en supervisie. Naast de inhoudelijke afstemming is onderling vertrouwen en durven ervaring op te doen een belangrijke voorwaarde voor succes.

Evaluatie

De inzet van de PVK wordt periodiek geëvalueerd. Dit betreft niet alleen de samenwerking, maar ook de inhoud van triage- en behandelvoorstellen, de borging van protocollen en de ervaren meerwaarde binnen het team. Op basis van deze inzichten kunnen de werkwijze en het takenpakket verder worden aangescherpt.

Een structurele reflectie draagt bij aan de professionele ontwikkeling van de PVK en zorgt ervoor dat de inzet van de PVK flexibel en toekomstbestendig blijft.

Meerwaarde PVK

De PVK zorgt voor betere signalering, snellere interventie en continuïteit in de zorg. Dit voorkomt onnodige medische escalaties en verhoogt het comfort van cliënten. Ze versterkt de samenwerking tussen zorg en behandeling, ondersteunt het zorgteam en geeft de behandelaar ruimte om zich te richten op complexe casuïstiek.

De rol van de PVK geeft verpleegkundigen meer inhoudelijke uitdaging en doorgroeimogelijkheden, wat helpt om hen te binden en te behouden in de verpleeghuiszorg. Tegelijkertijd versterkt de PVK de verbinding tussen zorg en medisch domein. Dat levert niet alleen betere afstemming en kwaliteit op, maar ook meer rust en werkplezier voor het hele team.

Kortom: de PVK maakt de zorg slimmer, leuker en beter.

Bronnen

- Competentieprofiel Praktijkverpleegkundige huisartsenzorg, LHV, 2018
- Bachelor of nursing 2020. Een toekomstbestendig Opleidingsprofiel 4.0. LOOV, 2015
- Competentieprofiel van de Specialist Ouderengeneeskunde, Verenso 2019
- Expertisegebied praktijkverpleegkundige, V&VN, 2013 (20140117-expertisegebied-praktijk.pdf)
- Kader taakherschikking Verpleegkundig Specialist Verstandelijk Gehandicaptenzorg, Novicare, 2022
- Interview PVK Bartholomeus Gasthuis – Novicare, 2024

Meer weten?

Lees ook [het interview](#) met PVK Moniek Neplenbroek, SO Stephanie Blindenbach en opleider José Poort, waarin ze vertellen over hoe de PVK kan bijdragen aan betere kwaliteit van zorg én meer werkplezier in het team.

Heb je vragen of wil je ondersteuning bij de implementatie van deze werkwijze? Stuur een mail naar info@novicare.nl, we denken graag met je mee.